

вираження суспільної довіри до систем забезпечення якості. На рівні ЄС низка зазначених нормативно-правових актів вимагає від країн-учасників створення системи суспільного нагляду в аудиті, а також встановлення координації суспільних систем нагляду.

Відповідно до визначеного Світовим банком шляху повернення довіри до аудиту та його результатів визначено, що корпоративне управління належить до внутрішніх засобів діяльності суб'єкту господарювання та є невід'ємною частиною у забезпеченні довіри до фінансової звітності та фінансової інформації, яку надає аудит.

Одними з найбільш публічних, із суттєвими соціально-економічними наслідками, та такими, що не втрачають своєї актуальності, є проблема банкрутств суб'єктів господарювання в Україні, особливо в умовах економічної кризи. У такі періоди механізм банкрутства є своєрідним критерієм відбору більш ефективних підприємств. Відповідно, і для аудиторів це не лише певне випробування ефективності їх діяльності, а й можливість виявити власні креативні та інноваційні підходи як до аудиторської практики, так і до підвищення ефективності співпраці зі своїми замовниками. Проте, незважаючи на офіційну негативну статистику збиткових суб'єктів господарювання, і тих, по яких відкрита процедура банкрутства, кількість негативних висновків і відмов від надання висновків, за даними регулятора, залишається на невідповідно низькому рівні. Зазначений дисонанс потребує ефективного втручання всіх гравців аудиторського ринку України.

УДК 657

Олійник Є.В.,

к.е.н., старший викладач кафедри обліку і фінансів,
КрНУ імені Михайла Остроградського

ПЕРЕВАГИ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Страхові компанії є представниками великого бізнесу, важливими платниками податків, їх виплати забезпечують стабільність економіки в цілому. Значній частині страхових фірм характерна складність організаційної структури і віддаленість їх філій від дирекцій і деякі з них працюють на міжнародних ринках і потребують залучення іноземних партнерів. А отже, існує необхідність створення служби внутрішнього аудиту (ВА), з метою отримання надійної, повної і достовірної інформації про стан справ страхового підприємства, перевірки відповідності дотримання законодавства, політики, планів, підвищення довіри іноземних інвесторів до вітчизняного бізнесу, що зумовлює актуальність дослідження.

Теоретико-методичні та організаційні засади ВА страхових компаній знайшли відображення у роботах таких вчених-економістів: А.О. Касич [5], Л.А. Лещій [6], Ж.В.Прокопенко [7] та ін. Проте важливість організації служби

ВА страхових компаній на сучасному етапі розвитку економіки потребує додаткового дослідження.

Згідно з Міжнародними стандартами аудиту 610 «Використання роботи внутрішніх аудиторів» [3] ВА визначається як оцінювальна діяльність, яка створена суб'єктом господарювання. Обов'язкове створення структурного підрозділу чи виокремлення посадової особи щодо проведення ВА регламентовано у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [1]. Порядок проведення ВА (контролю) фінансовими установами, який затверджений розпорядженням Національної комісії, яка здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 5 червня 2014 р. № 1772 [2], визначає основні цілі та завдання ВА страхових компаній. Загалом, до обов'язків внутрішнього аудитора відносять: контроль за дотриманням законів і нормативно-правових актів, узагальнення зібраної інформації і перевірку результатів щодо стану та динаміки страхової діяльності, моніторинг систем бухгалтерського обліку, формулювання висновків, надання рекомендацій щодо поліпшення ефективності діяльності підприємства та контроль за виконанням наданих рекомендацій. Тож об'єктами контролю служби ВА є не тільки фінансова звітність, адже до функцій ВА входить також юридична, аналітична, контроль за персоналом та ін. Відповідно до законодавства, напрямами реалізації функцій служби ВА доцільно зазначити: аудит на відповідність вимог законів і нормативно-правових актів, стандартів; аудит оцінки систем управління щодо виконання своїх функцій; організаційний аудит; технологічний аудит; аудит перспективних і неприбуткових видів діяльності; аудит суб'єктів управління з раціональних та ефективних рішень щодо страхових послуг.

На основі зазначених напрямів реалізації можна виділити найсуттєвіші переваги організації служби ВА страхових підприємств: по-перше, отримання загальної експертної оцінки страхового бізнесу, по-друге виявлення «слабких сторін» страхової компанії, на основі аналізу поточного стану, з метою підвищення ефективності функціонування; по-третє, прогноз і оцінка перспектив діяльності компаній, забезпечення стабільного розвитку в умовах конкуренції; по-четверте, забезпечення системи внутрішнього контролю з вимогами законодавства, контроль з управління ризиками, підвищення надійності інформації; по-четверте, скорочення витрат на зовнішню перевірку, при якій враховуються результати ВА; по-п'яте, сприяння поглибленню міжнародної співпраці з країнами ЄС, які вимагають «прозорості» ведення бізнесу без корупційних явищ і неможливості ухилення від сплати податків. Зазначимо, що наявність служби ВА є нормою для більшості великих міжнародних компаній, а отже впровадження ВА сприяє підвищенню довіри іноземних інвесторів до українських компаній.

Разом з тим, існують і певні труднощі, які гальмують розвиток ВА, такі як: недостатня кількість кваліфікованих аудиторів; неефективні процедури щодо підготування документів і звітів про виконану роботу; витрати щодо розробки і впровадження системи ВА; а щодо організації – то вагомим було б, щоб служба ВА підкорялась вищому рівню управління та ін.

Отже, незважаючи на певні труднощі, впровадження в Україні обов'язкової організації служби ВА страхових компаній має значні переваги, які забезпечуються підвищенням зальної ефективної діяльності організацій.

Список використаних джерел

1. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг // Закон України від 12.07.2001 р. №2664-III (редакція станом на 01.01.2017 р.).
2. Про затвердження порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах / Нацкомфінпрослуг; Розпорядження, Порядок від 5 червня 2014 р. № 1772.
3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Вид. 2015 р. Ч. 1,2: пер. з англ. – Київ: Міжнар. Федерація бухгалтерів: Аудит. Палата України, 2016. – 1249 с.
4. *Касич А.О.* Особливості розвитку аудиторських послуг в Україні та концептуальні підходи до їх класифікації / А.О. Касич, І.М. Гноєва // Вісник ЖДТУ / Економічні науки. – 2010. – № 4 (54). – С. 94–98.
5. *Лецій Л.А.* Переваги впровадження внутрішнього аудиту // Стратегія розвитку аудиту в умовах глобалізації економічних відносин: міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 31 березня – 1 квітня 2016 р.) : тези доп. с. 94).
6. *Прокопенко Ж.В.* Суб'єкти внутрішнього контролю в страхових компаніях / Ж.В.Прокопенко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип. 2 (23). – С. 290–296.

УДК 657.6

Петрик О.А.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Шкіренко В.В.,

аспірант кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ ЗАСТОСУВАННЯ АУДИТОРАМИ ПРОЦЕДУР ДЬЮ ДІЛІДЖЕНС (DUEDILIGENCE) ДЛЯ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

У сучасній практиці з метою оцінювання ризиків, пов'язаних з реалізацією нових проектів, інвестори досить часто користуються аудиторською послугою, що отримала назву дьюділідженс (duediligence). З метою прийняття вірного рішення щодо доцільності вкладення та розмірів фінансових ресурсів, інвестору необхідно здійснити перевірку потенційного об'єкту інвестування щодо достовірності фінансової та податкової звітності і виявлення імовірних ризиків. Саме таку інформацію отримує інвестор за результатами виконання процедур фінансового duediligence.

Загалом, у duediligence дослідники виділяють три фази: первинний скринінг, бізнес-кейс аналіз і детальний аналіз або власне duediligence. Перші дві фази неможливо відділити від основного duediligence, оскільки для отримання якісного результату необхідними є крос-секційні порівняння,